

Kompozisyon yazma kuralları neler?

Türkçeye, Fransızcadan giren kompozisyon kelimesi, düzenleme anlamına gelir. Kompozisyon, kişilerin duygu ve düşüncelerini, hayallerini etkili bir şekilde aktarmak için yazılan veya söylenen çalışmalara denir. Farklı öge ve parçaları bir araya getirerek bir bütünlük oluşturma amacı ile yazılır ve sanat, müzik, edebiyat, mimarlık gibi her konuda kompozisyon yazılabilir. En çok edebiyat alanında karşımıza çıkan kompozisyon kavramı, düşünce ve duyguları düzgün bir biçimde sıralama ve ifade etmeyi amaç edinir ve bu amaçla yazılır. Kompozisyon, herkesin rahatlıkla yazabileceği bir yazı türü. Önemli olan belirli kuralların dışına çıkmamak ve kurallara uymak. Kurallara uymadan yazılan kompozisyonlar eksik veya hatalı olabiliyor. Bu yüzden kompozisyon kuralları bilmek oldukça önemli.

Yazılı ve sözlü birçok kompozisyon türü bulunur. Bunlar:

Yazılı kompozisyon türleri: mektup, dilekçe, deneme, makale, fıkra, anı, eleştiri, gezi yazısı, biyografi, söylev, söyleşi, rapor, roman, hikaye, tiyatro, röportaj.

Sözlü kompozisyon türleri: Konferans, sempozyum, açık oturum, panel, kurs, seminer, forum, söylev, münazara, sunum.

ANLATIM ŞEKİLLERİ

Sözlü ya da yazılı olarak oluşturulan kompozisyonda bazı anlatım şekilleri bulunur.

Bunlar: Açıklama, tartışma, kanıtlama, öyküleme, tasvir etme, diyalog, özlü anlatım, manzum anlatım.

أفكلاما: Herhangi bir konu hakkında okuyucu ya da dinleyiciye ayrıntılı bilgi vermek, bir şey öğretmek gerektiğı zaman kullanılan bir anlatım şeklidir. Açıklama biçimi en fazla atasözleri, öz deyişler, seçme mısralar gibi özlü sözlerin yorumunda kullanılır. Konunun açıklanmasında tanımlama, karşılaştırma, örnekleme, sınıflandırma gibi yollardan yararlanır.

Tartışma: Okuyucu ya da dinleyiciye herhangi bir konu hakkında kendi gibi düşünmeye, yanlış düşünce içinde olduğunu kanıtlamaya çalışmak için başvurulmuş bir yazım türü. Genellikle açıklamayla birlikte kullanılan bu anlatım biçiminde amaç, yanlış anlayışları ortadan kaldırmaktır. Açık oturum, münazara, panel, forum, makale gibi türlerde sıklıkla kullanılır.

İspatlama- Kanıtlama: Herhangi bir konu, düşünce, görüş, yargı gibi şeyleri karşı tarafa kabul ettirmek için başvurulmuş bir yazım biçimidir. Makale, deneme, fıkra, eleştiri gibi türler ve konferans, açık oturum, münazara gibi sözlü kompozisyonlarda kullanılır.

Hikaye etme (Öyküleme): Hikaye, roman, tiyatro, hatıra, seyahat, biyografi gibi türlerde en fazla kullanılan anlatım biçimidir. Öykülemede yaşanmış ya da yaşanması muhtemel olaylar anlatılır. Olaylar, birinci ya da üçüncü kişinin ağzından yazılı ya da sözlü anlatılır ve düşünceyle olay iç içe verilir.

Tasvir etme: Herhangi bir varlığın, görünüşünü, tadını, kokusunu, rengini, özelliklerini anlatma ve canlandırma demek olan tasvir, roman ve hikaye gibi eserlerde en fazla kullanılan anlatım biçimidir. Olayların, varlıkların, mekanın anlatımında tasvir etme kullanılır.

Diyalog: Bir konu hakkında iki ya da daha fazla kişinin karşılıklı konuşturulduğu anlatım biçimidir. Sohbet, fıkra, hikaye gibi türlerde anlatıma canlılık kazandırmak, okuyucu ya da dinleyicinin dikkatini çekmek için bu anlatım biçiminden faydalanılır. Özellikle tiyatro eserleri bu anlatım biçimiyle ele alınır. Bu anlatım biçiminde; konuşmalar, okuyucuyu bıktıracak derecede uzatılmamalı, cümleler, konuşma dilinin özelliklerine uygun biçimde düzenlenmeli.

Özlü anlatım: Çok geniş anlamlar içeren bir konunun açık, öz olarak anlatılmasına denir. Deyimlere, atasözlerine, özdeyişlere yer verilen bu anlatım biçimi, okuyucu ya da dinleyici üzerinde kesin, net, güzel, çabuk bir etki bırakır.

Manzum anlatım: Özellikle şiirlerde, tiyatro eserlerinde kullanılan bu anlatım biçimi; duygu, düşünce, hayallerin belli bir nazım türüyle ölçülü ve kafiyeli olacak şekilde okuyucu ya da dinleyicinin kulağına hoş gelecek biçimde anlatılmasına nedir.

KOMPOZİSYONA NASIL BAŞLANMALI?

Kompozisyon yazılacağı zaman iyi bir giriş yapmak oldukça önemli. Kompozisyon için belirlenen konuyu iyi bir şekilde anlamak lazım. Aksi halde yanlış bir yazım yapma şansınız var. Bu durumda kalmamak için belirlenen konuyu net bir şekilde anlamalısınız. Konusu anlaşılmamış olan bir kompozisyon başarılı olamaz. Zaten böyle bir durumda konudan iyice uzaklaşmak zorunda kalırsınız. Sonuç ise başarısız bir kompozisyon olur.

Kompozisyonun giriş kısmı çok büyük bir öneme sahip. Çünkü konuya ilk burada değinilir. Bu yüzden sağlam bir giriş yapmak kompozisyonun tamamlanması adına önemli. Kompozisyona başlarken net ifadeler kullanmaya dikkat edin. Bu sayede ilgi çekebilir ve yazılan kompozisyon da hedefine ulaşmış olur.

AŞAMALAR

Kompozisyonun üç bölümü bulunur. Bunlar: Giriş, gelişme ve sonuç.

Giriş bölümü: Giriş bölümünde konunun ana fikri belirtilir. Yani giriş yaparken ana fikre ithafen bir cümle yazmanızda fayda var. Giriş bölümünde yazılan yazı uzun olmaz. Ayrıca bu bölümde yazılan cümlelerin kısa ve öz olması gerekir. Kısa ve öz olan bilgiler verildikten sonra diğer bölüme geçebilirsiniz.

Gelişme bölümü: Kompozisyonun gelişme bölümünde yazılan yazı oldukça uzun olur.

Konuyla alakalı olan her şey gelişme bölümünde belirtilir. Gelişme bölümü en çok merak duyulan bölümü olarak karşımıza çıkar. O yüzden bu bölümdeki yazı uzun tutulur ve konunun ana hatları ortaya koyulur.

Sonuç bölümü: Sonuç bölümüne gelindiği zaman kompozisyon bitirilir. Bu bölümde yazılan cümleler uzun tutulmadan kompozisyonun ana fikrine ulaşılır. Bu bölüm sonuç olduğu için yazınızı toparlamanız gerekir. Yani sonuç bölümü için kompozisyonun bittiği yer diyebiliriz. Bu yüzden yazılan konuyu bitirmek için sonuç bölümü kullanılır.

KURALLAR

- * Konu seçimi yapılarak kompozisyona başlanılır. Kompozisyon için seçilen konuya ilginiz varsa eğer daha rahat bir yazım yapılabilir.
- * Kompozisyonda seçilen konu hakkındaki bilgiler düşünülür. Kompozisyon yazmaya direk başlamamak gerekir. Yazıya başlamadan önce kısa bir süre düşünmek oldukça önemli.
- * Kompozisyonu çizgisiz bir A4 kağıdına yazmak gerekir. Ayrıca bu kağıt üzerinde başka bir yazı olmamalı (kompozisyonu elde değil de bilgisayarda da yazabilirsiniz).
- * A4 kâğıdının sağ tarafından 1,5 cm, üstünden ve sol tarafında 3 cm, alt tarafından ise 2,5 cm boşluk bırakılmasına dikkat edilmeli.
- * Kompozisyonun ortasına başlık atılmalı.
- * Paragraflara başlanırken 3 cm boşluk bırakılmalı ve bu boşluk tüm paragraflarda eşit bir şekilde olmalı.
- * Satırlar arasında okumayı kolaylaştıracak şekilde aralıklar bulunmalı.

- * Yazının açık, net, anlaşılır, okunaklı ve düzgün olması.
- * Konu içerisinde örnekler, özdeyişler, atasözleri ve deyimlerden yararlanılmalı.
- * Kompozisyon yazarken kullanılan cümleleri dikkatli seçilmeli.
- * Yazım ve imla kurallarına uyulması gerekir.
- * Kompozisyon bitince sağ alt köşeye isim ve soy isim yazılmalı.

Gönüllülük ve Toplum Hizmeti

متطوع Girişimci رائد اعمال مستثمر

Gönüllülük, maddi kazanç beklemeden, bireylerin kendi istekleriyle topluma faydalı olmak amacıyla gerçekleştirdikleri faaliyetlerdir. Toplum hizmeti ise bu tür gönüllü çalışmaların, toplumun refahını artırmak için yapılan uygulamalardır.

Gönüllü çalışmalar, bireylerin empati, liderlik ve iletişim becerilerini geliştirirken, toplumsal dayanışmayı ve yardımlaşmayı güçlendirir. Özellikle gençlerin gönüllü faaliyetlere katılımı, hem kişisel gelişimlerine hem de toplumsal bütünleşmeye katkı sağlar. [OBJ]

Toplum hizmeti kapsamında, çevre temizliği, yaşlılara yardım, eğitim destek programları gibi birçok faaliyet yer alır. Bu hizmetler, toplumun ihtiyaç duyduğu alanlarda farkındalık yaratır ve yaşam kalitesini artırır. [OBJ]

اسم المادة الدراسية: الانشاء
اسم التدريسي : م.م. محمد حسين احمد
العام الدراسي 2024-2025

جامعة الموصل
كلية الآداب
قسم : قسم اللغة التركية

Sonuç olarak, gönüllülük ve toplum hizmeti, hem bireylerin hem de toplumun gelişimine önemli katkılar sunar. Bu tür faaliyetlere katılım, daha dayanışmacı ve bilinçli bir toplum oluşturulmasına yardımcı olur.

Gönüllülük ve Toplum Hizmeti

Gönüllülük, kişinin maddi bir kazanç beklemeden, gönüllü olarak yaptığı hizmetlerdir. Toplum hizmeti ise bu gönüllü faaliyetlerin toplumu olumlu yönde geliştirmek amacıyla gerçekleştirilen bir tür yardım faaliyetidir. Gönüllülük ve toplum hizmeti, insanların bir arada yaşadığı toplumlarda önemli bir yer tutar ve toplumsal dayanışmayı güçlendiren, insanları birbirine daha yakınlaştıran bir değere sahiptir.

Gönüllülük, sadece başkalarına yardımcı olmanın ötesinde, bireyin kendini geliştirmesine ve topluma olan sorumluluğunu fark etmesine de olanak tanır. Gönüllü olarak yapılan işler, kişinin empati, iletişim ve liderlik becerilerini geliştirmesine yardımcı olur. Ayrıca gönüllülerin toplumla daha sağlıklı ilişkiler kurabilmesi, onların kendilerini daha değerli ve önemli hissetmelerine yol açar. Bu durum, toplumun genel psikolojik iyilik halini artırır.

Toplum hizmeti ise, belirli bir amaca yönelik olarak yapılan toplumsal katkılardır. Bu hizmetler, genellikle sağlık, eğitim, çevre koruma gibi konularda toplumu bilinçlendirmek ve iyileştirmek amacıyla yapılır. Örneğin, çevre temizliği, yaşlılara veya engellilere yardım etme gibi faaliyetler, toplumun daha sağlıklı ve huzurlu bir ortamda yaşamasına katkı sağlar. Toplum hizmeti, bireylerin kendi yaşamlarını daha anlamlı kılmalarını sağlarken, aynı zamanda toplumsal sorumluluk duygusunun güçlenmesine de yardımcı olur.

Gönüllülük ve toplum hizmeti arasında sıkı bir bağ vardır. Bir birey, gönüllü olarak toplum hizmetinde bulunduğunda, bu durum onun yalnızca topluma değil, kendine de büyük katkılar sağlamasına olanak tanır. Gönüllülük, aynı zamanda toplumda empati ve yardımlaşma kültürünü artırır. Herkesin birbirine yardımcı olduğu bir toplumda, insanlar daha mutlu, huzurlu ve güvenli bir şekilde yaşayabilir.

Sonuç olarak, gönüllülük ve toplum hizmeti sadece toplum için değil, aynı zamanda bireyler için de büyük bir öneme sahiptir. Gönüllü olarak yapılan faaliyetler, insanların hem kişisel hem de toplumsal gelişimine katkıda bulunur. Toplum hizmeti, toplumsal dayanışmayı artırarak daha güçlü bir toplum yapısının oluşmasına olanak sağlar. Bu yüzden, gönüllülük ve toplum hizmetine verilen önemin artması, herkesin faydasına olacaktır.

Hayalimdeki Meslek

Herkesin gelecekte yapmak istediği bir meslek vardır. Çünkü meslek, sadece para kazanmak için değil, aynı zamanda hayatımızın büyük bir bölümünü kapsayan bir uğraştır. Benim hayalimdeki meslek, öğretmenliktir. Küçüklüğümden beri insanlara bir şeyler öğretmeyi ve onların gelişimine katkıda bulunmayı çok seviyorum. Bu yüzden öğretmen olmayı istiyorum.

Öğretmenlik, sadece bilgi aktarmak değil, aynı zamanda bir insan yetiştirme sanatıdır. Bir öğretmen, öğrencilerinin geleceğini şekillendirebilir. Onlara sadece ders değil, hayat hakkında da önemli şeyler öğretebilir. Ben de bir gün öğrencilerime ilham vermek ve onların başarılı bireyler olmasına yardımcı olmak istiyorum.

Bu mesleği seçmemin bir diğer nedeni, sabırlı ve iletişimi güçlü bir insan olmamdır. Çocuklarla ve gençlerle vakit geçirmek bana her zaman keyif vermiştir. Onların gözlerindeki öğrenme isteğini görmek, bana büyük bir mutluluk verecektir. Ayrıca, öğretmen olmak bana sadece maddi kazanç değil, manevi bir tatmin de sağlayacaktır.

Sonuç olarak, öğretmenlik benim için sadece bir meslek değil, aynı zamanda bir yaşam biçimi olacaktır. İnsanlara faydalı olabilmek, onların hayatına dokunabilmek benim en büyük hayalımdır. Umarım bir gün hayalim gerçekleşir ve başarılı bir öğretmen olabilirim.

Zaman Yönetiminin Önemi

Zaman, hayatımızın en kıymetli kaynaklarından biridir. Herkesin eşit olarak sahip olduğu bu kaynak, bir kez harcandığında geri getirilemez. Bu nedenle zaman yönetimi, hem kişisel hem de profesyonel yaşamda başarının anahtarı olarak karşımıza çıkar. Zamanı etkili bir şekilde yönetmek, yapılması gereken işler arasında öncelik sıralaması yapmayı, planlı hareket etmeyi ve gereksiz zaman kayıplarını önlemeyi gerektirir.

İyi bir zaman yönetimi, öncelikle kişiye yaşam kalitesini artırma imkanı sunar. Günlük hayatın koşturmacası içinde, düzenli planlama yapabilen bireyler; stres, acele ve panik yaşamadan, işlerini zamanında bitirirler. Böylece hem iş yerinde hem de sosyal hayatta daha dengeli bir yaşam sürerler. Hedeflere ulaşmak için belirlenen planlar, motivasyonu artırırken, başarıya giden yolda net adımlar atılmasını sağlar. Örneğin, acil ve önemli işler için Eisenhower Matrisi gibi tekniklerden faydalanmak, zamanı verimli kullanmanın somut yollarından biridir.

Ayrıca, zaman yönetimi kişisel gelişime de büyük katkı sağlar. Düzenli planlama ve doğru önceliklendirme sayesinde, bireyler kendilerine daha fazla vakit ayırarak hobilerine, ailelerine veya kişisel eğitimlerine zaman ayırabilirler. Bu durum, hem ruhsal hem de zihinsel olarak daha sağlıklı bir yaşam sürdürülmesine olanak tanır. Zamanın verimli kullanılması, günün sonunda

“bugün neler başardım?” sorusuna olumlu cevaplar vermek anlamına gelir ki bu da özgüveni artırır.

Sonuç olarak, zaman yönetimi yaşamımızın her alanında etkinlik ve verimliliği sağlayan temel becerilerden biridir. Her bireyin zamanını bilinçli ve planlı kullanması, sadece iş başarısını değil; kişisel mutluluğu, gelişimi ve yaşam kalitesini de doğrudan etkiler. Zamanı doğru yönetmek, geleceğe dair hedeflere ulaşmanın ve dengeli bir hayat sürmenin en önemli anahtarıdır. Bu nedenle, zaman yönetimi becerilerini geliştirmek, yaşamın her anından en iyi şekilde faydalanmak için vazgeçilmezdir.

KOMPOZİSYON ÖRNEKLERİ

KONU: "ACINDIRIRSIN ARSIZ OLUR, ACIKTIRIRSIN HIRSIZ OLUR."

Kompozisyon örnekleri

Ana fikir: Ana ve babalar, çocuklarının maddi ve manevi ihtiyaçları karşısında anlayışlı ve olgun davranmazlarsa onların ahlakını bozarlar.

(Bu konuda kompozisyon yazmaya girişilmeden önce, çocuk eğitiminde ailenin ne kadar büyük rol oynadığı üzerinde düşünülmelidir).

ÖRNEK ÇALIŞMA:

"Çocuk yetiştirmek, onu kişilik sahibi bir insan olarak topluma kazandırmak, hiç şüphesiz dünyanın en zor işlerinden biridir. Sağlam karakterli insanlardan meydana gelen huzurlu bir toplumun gerçekleşmesi için eğitime son derece ihtiyacımız vardır. Büyük Fransız romancısı Victor Hugo, Sefiller adlı eserinde, insanları aydınlıkta ve karanlıkta olmak üzere iki kısma ayırır. Karanlıkta olanlar, cahillerdir; onların aydınlığa kavuşması için büyük yazar; "İnsanlara biraz ışık gerek" diye haykırır. Bu ışık, eğitimidir.

Eğitim deyince, aklımıza hemen okul, öğretmen, kitap kavramları gelir. Oysa, eğitimin temeli ailede atılır. Çocuk her şeyden önce ailesinin; en yakınlarının etkisi altındadır. Cahil, kaba, görgüsüz bir anne baba tarafından yetiştirilen çocukta düşünüş ve davranış bozuklukları görülür. Anne babanın yersiz ve yanlış davranışları, çocuk karakterinin gelişmesinde olumsuz bir etken olur.

Çocuklarını dengeli ve ruhen sağlıklı olarak yetiştirmek isteyen anne babalar, kendi davranışlarına son derece dikkat etmelidir. Çocuğu başı boş bırakmak, çok sıkmak gibi aşırı ve yersiz davranışlar üzücü sonuçlar verip karakterin çarpık gelişmesine sebep olabilir. öyle ki, dengesizlikleri okul eğitimi bile kolay kolay gideremez. Sonuçta, topluma dengesiz bir şahsiyet katılmış olur.

KONU: "ADAMIN İYİSİ İŞ BAŞINDA BELLİ OLUR."

Açıklama Yapmak İçin İzlenecek Yol: Yaptığı iş, o insanın karakterini gösterir. Çevrenizdeki çalışan insanları gözleyiniz. Türlü karakterde olan insanların işleri karşısında tutumlarını izleyip düşününüz. Herkesin aynı istek ve iyi niyetle çalışmadığını göreceksiniz.

Düşünce Düzeni:

1 - İyi adam (özellikleri, davranışları, tutumu).

2 - İyi adam (karakter) - İş ilişkisi (iyi adamın işine karşı tutumu).

3 - Genel yargı, ders veya sonuç.

ÖRNEK ÇALIŞMA:

"İyi adam, sağlam karakterde olan, iyi düşünen, iyi duygulara sahip olan, iyi hareket eden, iyi niyetli insandır. Ruhunu eğittiği içindir ki birtakım zararlı davranışlardan ve zaaflardan uzaktır. Çevresindekilerin çıkarlarını en az kendi çıkarları kadar düşünür, kayırır. Yardımseverdir; hak yemez, yalandan kaçınır.

"İş insanın aynasıdır" derler. Bu söz bize karakterle iş arasındaki bağlantıyı özlü bir şekilde anlatır. İyi adam, yaptığı işe kendini bütünüyle verdiği, çalışmayı en büyük görev saydığı ve yaptığıının mükemmel olmasını istediği içindir ki canla başla çalışır. Kaytarma, işi başından atma yollarını araştırmaz; bunun, insanın hem kendi kişiliğine hem de çevreye karşı bir küçülme olduğunu bilir. Böyle, işlerine karşı iyi niyetli bir çalışma eğilimi içinde bulunan kimseler, ilk bakışta belli olur. Kendilerini işlerine kaptırmışlardır. Bir dakikalarını bile boş geçirmek istemezler. Bütün dikkatleri işleri üzerinde yoğunlaşmıştır. Sağdan soldan gelen etkilere uymazlar, zararlı eğilimlere kapılmazlar. Derin bir sorumluluk duygusuyla yaptıklarının daima en iyi, en başarılı olmasını isterler. Bu amaçlarına ulaşırlar da...

Toplumun kalkınması için böyle sağlam karakterli, güvenilir, çalışkan bireylere ihtiyaç vardır. Bir insan kendisine verilen işleri canla başla, gerçek bir sorumluluk duygusuyla, en iyi şekilde yapmağa çabaladığı an, sağlam ve saygıdeğer bir kişiliğin temellerini atmış demektir.

KONU: "ADAM ADAMA YÜK DEĞİL, CAN GÖVDEYE MÜLK DEĞİL."

Ana fikir: ölümü düşünerek insanlara katlanmak gerekir.

ÖRNEK ÇALIŞMA:

"İnsanoğlu, başı sonu sırlarla dolu, göz kamaştırıcı bir evrenin aldanışlar içinde bulunan varlığıdır. Dünya zevklerine kapılmaya, kendi öz çıkarları uğruna türlü çılgınlıklar yapmaya niyetlidir; dünya malının heveslisidir. Daima rahat ve huzur peşinde koşar. Kendi huzurunu ararken başkalarının varlığı birer engel olarak ortaya çıkar. Sosyal hayatın olduğu yerde karşılıklı yardımlaşmaların, fedakarlıkların, eziyetlerin olması doğaldır. Ama çıkarına düşkün insan, bunu bir türlü kabul etmek istemez. Çevrenize şöyle bir kulak kabartırsanız, herkesin birbirinden yakındığını işitirsiniz. Gün geçtikçe maddeye doğru yönelen insan, dünyaya gelişimizin gerçek gayesinin insanları sevmek, iyilik ve yardım etme olduğunu bilmezlikten gelir. Hatta, dünya nimetleri onun gözünü öyle kamaştırır ki, bunun dışında kalan şeyler üzerinde düşünmeye bile yanaşmaz. Zevklerin ortasında insan, kendisini ölümsüz bir varlık olarak görür veya böyle bir aldanışa kapılmayı hissiyatına daha uygun bulur. Kendini, kendi dünyasının biricik hakimi sanır. Oysa, insanlara biraz düşünce ve alçak gönüllülük gerekir. Şu pırıl pırıl parlayan evren ruhumuzun fazilet ışıklarını söndürmemeli, hatta daha da nurlandırmalı. Yaşayışımızın tanrısal sırrı unutulmamalı. Bize bir nimet olarak verilen hayatın temel amacı gözden kaçırılmamalı. Bir gün öleceğimizi düşünerek maddi hırs ve zevklere başkalarını feda edercesine kapılmaktan kendimizi alıkoymalı; ardımızda iyi bir isim bırakmak için insanları sevmeli; onlara yardım eli uzatmalı, onlarla birlik olunmalıdır. İnsanlığın maddi ve manevi kurtuluşu için hepimize düşen bir görev vardır. Bunu unutmayalım."

KONU: "ALİM UNUTMUŞ, KALEM UNUTMAMIŞ."

ÖRNEK ÇALIŞMA:

"Uygarlık ateşin bulunmasıyla başlar denir ama, benim uygarlık ve kültür anlayışıma göre; gerçek başlangıç, yazının bulunmasıdır. Ömrün geçiciliğini kavrayan insanlığın, kendi yaratıcı gücünü ispatlamaya kalkışması, geçen zamana hakim olmak istemesi ve bedenen ölse de manen yaşama düşüncesiyle yazıyı icat etmesi, sanıldığından da önemli bir olaydır.

İnsan akli ve hayal gücü tükenmez bir hazinedir. Bilginler, dahi sanatçılar, tanrısal bir ilham ve şahsi çalışmalarıyla bu hazineyi gereğince kullanmasını bilirler. Bugünkü uygarlık ve kültürün parlak bir seviyeye ulaşması hep onların çalışması sayesinde. Ama nasıl bir çalışma? Acaba bir buluşu, bir gerçeği, bir parlak düşüncüyü yazıyla ifade etme olanağı olmasaydı, insanlık böylesine ileri gidebilir miydi? Şüphesiz, hayır... İfade ve ifadeyi kayıt, yani; yazma veya bir eser meydana getirme, sürekli bir ilerleme ve manen ölümsüzlük demektir. Ne kadar kuvvetli ve dahiyane olursa olsun, yalnız hafızaya hapsedilen düşünce veya fikir sonunda sönmeye, unutulmaya mahkumdur. Ama bir yazılı anlatım, bir eser, doğusundaki tazelik, güzellik, canlılık ve pırıltıyla daima karşımızdadır. İnsanlar ölür, düşünceler zamanla hafızadan silinir ama, eser ölmez."

KONU: "AKILSIZ BAŞIN CEZASINI AYAKLAR ÇEKER."

ÖRNEK ÇALIŞMA:

"İşlerini düşünerek, bir plana göre düzenlemeyen insanlar, bir türlü olumlu bir sonuca ulaşamaz, daima eksiklikler peşinde koşarlar. Bu yüzden çok yorulur ve bunalırlar. Pek tabii, neticede hep üzüntü çekerler.

Böyle gereksiz zorluklara ve bunalımlara düşmemek için akıl ve düşünceyle iş birliği etmek, onların aydınlattığı yoldan ilerlemek kendi lehimize. Her şeyin bir anda olup bitmesini isteyen, aceleci insanlar, bir şeye karar verdikleri anda, etraflıca düşünmeden apar topar harekete geçerler. Birçok engelle karşılaştıkları zaman, bunları zamanında hesap edememenin pişmanlığı içinde tekrar hareket ettikleri noktaya dönerler. Böyle insanların hayatı, gereksiz çaba ve zorluklarla tükenir gider.

Pek tabiidir ki, her şeyin başarılması için izlenmesi gereken doğru ve ideal yollar vardır. Harekete geçmeden önce, bu yolu bulabilmek çok önemlidir. Bu da aklın kutsal ışığı sayesinde mümkündür.

Birçokları, olaylar ve gerçekler karşısında mantıktan çok his ve heyecanlarıyla hareket ederler. Acı kayıplara uğrayıp, sonunda pişman olanlar, hep bu şekilde davranan, aklın kılavuzluğuna başvurmayan kimselerdir.

Şu halde; birtakım kırgınlıklara, bunalımlara, kötü durumlara düşmemek, bizi ruhen ve bedenlen yoracak kayıplara uğramamak için, yapmaya karar verdiğimiz işler üzerinde ilk önce düşünme yoluna girmemiz gerekir. Bu da, basit bir düşünmeden çok, sistemli ve araştırmacı düşünme olmalıdır. İşlerinin hatalı, eksik taraflarını düşünmeyen, zorlukları, ihtimalleri önceden hesap etmeyen insanlar, daima amaçlarına ulaşmadan düşer."

KONU: "ANAMIN EKMEĞİNE KURU, AYRANINA DURU DEMEM."

Açıklama Yapmak İçin İzlenecek Yol:

Bu atasözündeki amaç, anamızın verdiklerini küçümsemememiz; ona sadakat ve saygıyla bağlanmamız gerektiğini belirtmektir. Annelerinizin sizin için ne büyük önem taşıdığını

bilirsiniz. Buna göre sizin de en büyük göreviniz; onu daima saymak ve sevmek, fedakarlıklarının değerini bilmektir.

ÖRNEK ÇALIŞMA:

"Analarımız bizim en değerli varlıklarımızdır. Şüphesiz onlar, hayattaki en fedakar sadık dostlarımızdır. Bizim varlığımız, sağlığımız için canlarını seve seve vermeğe hazırdırlar. Yemezler; yedirirler, giymezler; giydirebilirler. En büyük istekleri bizim başarılı, sağlıklı ve mutlu olmamızdır. Buna karşılık biz de analarımıza ölmez sevgi bağlarıyla bağlıyız. Varlığımız ancak onlarla bir bütün meydana getirir.

Bizi hayata getiren, yaşamayı, gülmeyi, erdemi, sevgiyi ve bütün insanca şeyleri öğreten analarımızdır. Sevginin ilk ve içten şeklini onlardan öğreniriz. Hayata bağlanmamız, insanlığı sevmemiz hep onların sayesinde. Ana ile çocuk arasındaki bu bağ ve sevgi, şüphesiz kutsal bir anlama sahiptir. Fedakarlığı ödenemeyecek kadar büyük olan bu kutsal varlıklara karşı bizim de birçok görevlerimiz vardır; onları sevgilerin-en derin ve en ölmezi ile sevmek, saymak bu görevlerin başında gelir. Analarımız bizim içten inanç kaynağımızdır. Onların yaptığı her şey bizim iyiliğimiz içindir. Onlara karşı çıkmak, isteklerini yerine getirmemek, kalplerini kırmak günahların en büyüğüdür; affedilmez bir nankörlüktür. Verdiklerini küçümsemek, kusurlu bulmak aslında kendimizi küçümsemek demektir.

Şunu unutmamalıyız ki, onların kendi şartları içinde verdikleri, yaptıkları her şey kendi iyiliğimiz ve mutluluğumuz içindir."

KONU: "AT BULUNUR, MEYDAN BULUNMAZ. MEYDAN BULUNUR AT BULUNMAZ."

Ana fikir: Birbirini tamamlayan şeyleri bir araya getirmek her zaman mümkün değildir.

ÖRNEK ÇALIŞMA:

"Doğumdan ölüme kadar ömrümüz, daima bir çaba ve çırpınma içinde geçer. Genel zaafımız, sürekli olarak bir şey istemek, ihtiyaç duymak ve arzuladığımız şeylerin tümüne kavuşamamaktır. Bütün çırpınmalarımıza rağmen, ihtiyaçlarımız hiçbir zaman bitmez. Bir isteğimizi yerine getirdiğimiz anda bir başkasının telaşına kapılırız; sonra yine bir koşuşmadır başlar.

Galiba insanın kaderi hep çabalamak ve bir şeylerin peşinde koşmak. Bu, ona bir bakıma zevk de verir, eziyet de... Geçenlerde, her zaman alışveriş ettiğim bir kırtasiyeciyeye, ihtiyaçlarımın hiç bitmediğinden şikayet etmiştim. Oda bana şu sözü söylemişti: "İhtiyaçlar ancak ölümle biter:" Bu söz bana çok anlamlı geldi, üzerinde uzun uzun düşündüm. Belki de yaşamak denen şey, hep bir şeylere ihtiyaç duymak... Bir düzen kuramadığımızdan, eksikliklerden, iki yakamızın bir araya gelmeyişiinden yakınmadan önce, Pollyana gibi kendi kendimize bir felsefe yaratırsak, sızlanmalarımızın yerini belki de tükenmez bir mücadele gücü alır. Yaşamak mademki hep değişik şeylere ihtiyaç duymaktır, o halde ihtiyaç duyduğumuz nispette yaşıyoruz demektir. Ne dersiniz?"

KONU: "ATILAN OK GERİ DÖNMEZ."

Ana fikir: İlk adımı atarken ihtiyatlı olmak gerekir.

ÖRNEK ÇALIŞMA:

"Konuşurken veya bir davranışta bulunurken İhtiyatı elden bırakmamak gerekir. Düşünmeden söylediğimiz bir söz, yaptığımız bir hareket bizi giderilmesi imkansız hatalara düşürebilir. O zaman pişmanlık da fayda vermez. Olan olmuş, söylenen söylenmiştir bir kere... Her işte başarılı olmanın ön koşulu, doğru olanı yapmayı bilmektir. Bizi tanıyan veya tanımayan bir çevrede herhangi bir davranışta bulunmadan veya söze girişmeden önce, çok düşünmek ve isabetli davranmak gerekir. Davranışlar veya sözler kişiliğin aynası olarak kabul edilirse, bir hususta düşüncesizce yapılan kontrolsüz atılışların bizi ne kadar olumsuz tanıtacağı unutulmamalıdır. Olgun insan, harekete geçmeden önce iyice düşünen, davranışlarını kontrol etmesini, sözünü ölçüp tartmasını bilen, yerine, zamanına göre konuşabilen, yeteneklerine göre adım atan kimsedir."

KONU: "AYAĞINI YORGANINA GÖRE UZAT."

Açıklama Yapmak İçin İzlenecek Yol:

Açıklamamızın amacı; masraflarımızın ve yatırımlarımızın gücümüz ölçüsünde olması gerektiğidir. Buna göre şöyle bir düşünce düzeni kurabilirsiniz:

1 - Parasını idare etmeyi bilmeyen insanların uğrayacağı güç

durumlar açıklanabilir.

2 - Yetişkin insanlar, para harcama eğilimleri yönünden ele

alınıp incelenebilir.

3 - Konuyla ilgili örnekler verilebilir.

4 - Para harcama konusunda bilinçli kişilerin durumu anlatıla-
bilir.

5 - Fikir ve görüşlerin derlenmesi, sonuç.

ÖRNEK ÇALIŞMA:

"Bazı insanlar vardır; kendi güçlerini ve maddi durumlarını gerektiği şekilde değerlendiremezler. Yani, kendi kendilerine karşı bir çeşit vurdumduymazlık içindedirler. Nerden geldiğini düşünmeden ölçsüz yatırımlarda bulunur, har vurup harman savururlar. Tabii ki, böyle düşüncesiz hareketler yüzünden sonunda yine kendileri zarar görürler. "Ayağını yorganına göre uzat" sözü böyle ölçsüzlüklerde bulunan insanlara uyarı niteliğinde söylenir.

Hayatı anlamış, olgun bk insan, böyle pişmanlık verici durumlara düşmemek için önce kendini tanır, maddi durumunu değerlendirir, sınırlar. Varlığının bilincine varmak insanı gereksiz hareketlerden ve ölçsüzlüklerden alıkoyar.

Anlaşıyor ki, herkesin maddi sıkıntılardan korunması kendi elindedir. Herkes gönlünce birçok şeye sahip olmak ister. Ama akıllı bir insan gereksiz ve aşırı isteklerden sakınır. Yapılması, kendi kudreti ve şartları içinde mümkün olan şeylere yönelir. Kudretiyle - isteklerini, geliriyle - giderini ayarlayabilen bir kimse ölçsüzlüklerin kurbanı olmaktan uzaktır.

KONU: "AZIÇIK AŞIM,KAYGISIZ BAŞIM."

Açıklama Yapmak İçin İzlenecek Yol:

Açıklamamızın amacı, insanın elindeki az şeyle mutlu olabileceğidir. Elindekilerle yetinmeyen, hep büyük şeyler isteyen, birçok şeye sahip olmak için çabalayan insanları düşününüz. Gerek zorluk ve engellerden, gerekse hayatın kendisinden yakınır dururlar; hep sıkıntı içindedirler.

Buna göre yazıda, aşağıdaki hususlar vurgulanabilir:

- 1 - İhtiras yönünden insan karakteri;
- 2 - Çok şeye sahip olmak için gerekli çabalar, zorluklar ve sıkıntılar;
- 3 - Elindekiyle yetinmenin faydası;
- 4 - Sonuç veya ders.

ÖRNEK ÇALIŞMA:

"İnsanoğlunun büyüktedir gözü hep. Elinde bulunanlarla yetinmeyi bilmez; gönlünce birçok şeye sahip olmak ister. İstekler, başka istekleri doğurur ve insan ihtiyaç denizi içinde çırpınır durur. Oturduğu yerde sadece birçok şey isteyip kıvranan insanlar yanında, bu yolda çaba gösterenler de vardır. Bu çaba, ilhamını gereksiz tutkulardan almadığı zaman insanı mutluluğa götürme yönünde faydalı olabilir. Ama insanın gözünü karartan bir tutku söz konusu olduğu zaman, kişi sonsuz mutsuzluğa sürükleniyor demektir.

Türlü nedenler dolayısıyla içinde bulunduğumuz şartları aşamadığımız zaman gereksiz bir açgözlülükle kudretimiz dışında olan şeylerin hayaline kapılıp huzurumuzu bozmamalıyız. Çabalarımızın sonunda elde ettiğimiz şeylerle mutlu olabiliyorsak daha büyük şeylere de layıqız demektir.

Büyük şeylerin sıkıntısı büyük olur derler. Bu sıkıntılara katlanacak durumda değilsek, niçin gözümüz yükseklerde olsun? Mücadele gerektirmeyen basit ve gösterişsiz bir yaşantı en büyük parçayı elde etme yolunda yapılan didişmelerden daha rahattır."

KONU: "BAKARSAN BAĞ, BAKMAZSAN DAĞ OLUR"

Açıklama Yapmak İçin İzlenecek Yol:

Açıklamamızın amacı, her şeyin beğenilir niteliklere sahip olması için bakımın gerekli olduğudur. özel eşyalarınıza bile dikkat ve bakım göstermediğiniz sürece onların harap olması pek doğaldır. Buna göre şöyle bir düşünce düzeni kurabilirsiniz:

- 1 - Bakılmayan şeylerin harap olmaya mahkum oluşları;
- 2 - Beğenilir ve göz alıcı durumda olmak için bakımın gerekliliği;
- 3 - Tutumlu insanların karakteri;
- 4 - Sonuç.

ÖRNEK ÇALIŞMA:

"Çoğu zaman elimizdekilerin kıymetini bilmeyiz. İlgisizlik ve kayıtsızlıkla onları harap olmaya terk ederiz. Sonra, darmadağın, perişan bir görünüm karşısında kaldığımız zaman da üzülür ve pişmanlık duyarız.

"Sahip olma" duygusu kuvvetli olan insanlar, ellerindekilerin kıymetini daima bilirler. Malını koruyabilmesi, insanı insan yapan özelliklerden biridir. Babadan kalma eski bir ev düşünelim; kayıtsızlığımıza kurban olduğu takdirde sonu viran olup yıkılmaktır. Böyle bir evi devamlı

olarak onarır ve korursak, sonunda emeklerimizin karşılığı olan şirin ve güzel bir evle karşılaşırız. İnsan ilgisi, irade ve çabası, isterse çirkini güzel yapar. İlgisizlik ve ihmalinse, en üstün güzellikleri dahi yok edeceği unutulmamalıdır.

Elimizdekilerin kıymetini bilmeyi, onları korumayı, değerlendirmeyi, çocukluğumuzda öğrenmemiz gerekir. Bu öğrenim bizde kökleştiği, karakterimizin bir parçası olduğu zaman elimizin altında olan her şey iyiye, güzele, mükemmele ulaşacaktır."

KONU:BAŞ BAŞA VERMEYİNCE TAŞ YERİNDEN KALKMAZ.

Açıklama Yapmak İçin İzlenecek Yol:

Açıklamamızın amacı; büyük işlerin başarılması, zorlukların yenilmesi için insanlar arasında birliğin gerekli olduğudur. özel ve sosyal hayatta birliğin sağladığı faydaları düşünerek şu şekilde bir düşünce düzeni kurabilirsiniz:

- 1 - Hayatta yalnız olan insanların başarı dereceleri;
- 2 - İnsanların her işte birlik olmalarının ve birbirlerine fikir danışmalarının faydaları;
- 3 - Konu ile ilgili örnekler verilebilir;
- 4 - Sonuç.

ÖRNEK ÇALIŞMA:

"İnsanlar arasında birliğin ve dayanışmanın iş başarma ve mutlu olma yolunda gerekli olduğuna inanan atalarımız "Bir elin nesi; iki elin sesi" demişler. Hayatın zorlukları ve doğal olaylar karşısında tek insan aciz ve kudretsizdir; silinmeye mahkumdur. Başkalarından uzaklaşan, yalnız kendilerine inanan insanların daima yenilgiye uğrayışları bu gerçeği ispatlamak için yeterlidir.

Yaşamak, zorlukları yenmek, başarı yolunda mesafe kazanabilmek için insanların birbirlerinin güçlerine, fikir ve düşüncelerine ihtiyaçları vardır. Birinin düşünce ve görüşlerinin tükendiği yerde, diğerinin zekası ve buluşları sonuca ulaşmada yararlı olabilir. Birlik olunan yerde ele alınan işlerin başarı yolları daha doğru ve sağlam olarak bulunabilir; çalışma düzeni daha sağlam bir şekilde kurulabilir. Fikir ve görüş çatışmaları dahi, gerçeğin ortaya çıkmasına yardım eder.

Bütün girişim ve atılımlarımızda, daima bizden daha tecrübeli olanların fikir ve görüşlerine, yardımlarına başvuralım. Birliğin güçlü ahenginden ayrılmayalım."

KONU: "DAĞ NE KADAR YÜCE OLSA, YOL ONUN ÜSTÜNDEN AŞAR"

Ana fikir: Aşılamayacak engel yoktur. Yolunu bilen her güçlüğü yener.

ÖRNEK ÇALIŞMA:

"Bize ilk bakışta çok zor görünen işlere başladığımız zaman karşımıza çıkan engeller, hemen yılgınlığa kapılmamıza sebep olur; azmimiz yavaş yavaş kuvvetini kaybeder, dizlerimizin dermanı kesilir. Bir sonuç alamamanın verdiği manevi boşlukla çöker kalırız.

Azmin elinden kurtuluş olmaz derler. Pek doğru olan bu söz, hayat mücadelemizde asla vazgeçmeyeceğimiz bir kılavuz olmalıdır.

İnsan, davasına inanmalı, azmi hiçbir zaman elden bırakmamalıdır. Plansız bir mücadele, insana hayal kırıklıklarından başka bir şey vermez. Her şeyde olduğu gibi hedefe ulaşmak için yapılan yol tayinlerinde de aklı ve mantığı kullanmak gerekir.

Engeller, azimli insanları başarı yolunda kamçılayan manevi güçlerdir. Bunlar ilk bakışta ne kadar korkunç görünürlerse görünsünler, sağlam bir mantığın, kuvvetli ve inanılmış bir davanın, çelik gibi bir irade ve bükülmez azmin hedefe ulaşmasını kös tekleyemezler. O halde, önce ne istediğimizi, ne yapmamız gerektiğini bilelim. Sonra, bilgi, irade, azim ve cesaretimize güvenelim. Başarı er geç bizim olacaktır."

KONU: "DAMLAYA DAMLAYA GÖL OLUR, DAMLACIKTAN SEL OLUR."

Açıklama Yapmak İçin İzlenecek Yol:

Açıklamamızın amacı, tasarrufun insana büyük faydalar sağlayacağıdır. Buna göre, şöyle bir düşünce düzeni kurabilirsiniz:

- 1 - Tasarrufun tanımı;
- 2 - Tasarrufun insana sağlayacağı faydalar;
- 3 - Konuyla ilgili örnekler;
- 4 - Sonuç.

ÖRNEK ÇALIŞMA:

"Tasarruf, maddenin değerini bilme; onu yerinde ve zamanına göre kullanabilme, bir tedbir vasıtası olarak değerlendirebilme demektir. Hayatta maddi bunalımlara düşmemek için tasarrufa ihtiyaç vardır. Herkes gelirinin bir kısmını zorunlu yerlere harcadıktan sonra, geri kalan bölümünü, gelecekte düşebileceği kötü durumlar veya birtakım ideallerinin gerçekleşmesi için biriktirmelidir.

Tasarruf, meyvesini zamanla verir. Bugünden azar azar, karınca karınca biriktirdiğimiz paralar bir gün bizi şaşırtan, bazı maddi arzularımızı gerçekleştirecek kadar büyük bir yekun oluşturur. Tasarruf yapan herkes, sonunda böyle mutluluk verici bir sonuca kavuşur. Böylece, insanın isteklerine kavuşabilmesinin bir bakıma elinde olduğu anlaşılır. Tasarruf yapan kimseler tedbirli kimselerdir; önceden hazırlıklı oldukları için güç duruma düşmezler. Bir köşede birikmiş paraları, her zaman onların yardımcısı, desteği ve huzur kaynağıdır.

İnsanoğlu tasarrufa çocuklukta alışmalıdır. Kendi ihtiyaçlarını tasarruflarıyla almaya çalışan çocuklar, en güzel alışkanlıklardan birini elde etmiş olurlar. Tasarruf varlığın garantisidir."

KONU: "DEVE BOYNUZ UMARKEN KULAKTAN OLMUŞ."

Ana fikir: Hakkından fazlasına tamah edenler ellerindekini de kaybederler.

ÖRNEK ÇALIŞMA:

"İnsanda yükselmek, büyük başarılarla ulaşmak için azim ve ihtiras olmalı; her yerde, her zaman hak için mücadele etmesini bilmeli. Ancak insan, ihtiraslarına hakim olmasını da öğrenmeli. Haktan ötesini istememeli. Layık olduğu hakka razı olmak, iyi yetişmiş, olgun ve erdemli insanların meziyetidir. Bazı insanların türlü felaketlere, kayıplara uğramalarının sebebi; aç gözlü olmaları, eldekiyle yetinmeyi bilmemeleridir. Bu insanlara hadlerini bilmeyenler de

diyebiliriz. Çünkü, tok gözlü olmamanın kötü bir huy olduğunun farkında bile değildirler. Bunlarda maddeye karşı tükenmez bir iştah vardır; doymak bilmeyen bir açgözlülükle gözleri daima yukarıda ve çoktadır. Hayatı bir çeşit kumar masası olarak kabul ederler. Daima daha fazla kazanmak için akıl ve mantık dışında hareket etmeyi bir alışkanlık haline getirirler. Tabii, şansları her zaman umdukları gibi yaver gitmez; çoğu kez, kazanacakları yerde ellerindeki kaybederler. Çok zaman farkına varmadan ihtiraslarını doyurmak için her şeye boyun eğler. Sonunda zavallı ve yoksul bir duruma düşerler. Yanlış tutumları yüzünden kimse tarafından sevilip sayılmadıkları için yapayalnız kalırlar. Dostsuz ve sevgisiz kalmak kayıpların en büyüğüdür.

O halde, hayatımız boyunca birtakım zararlara, zor ve gülünç durumlara düşmemek için kanaatkar olmasını bilmeliyiz. Akla ve mantığa aldırmayıp, sadece ihtiraslarımızı doyurmak için kumar oynarcasına, gücümüz dışında yatırımlar yapmaya kalkışmak bize hayal kırıklığından başka bir şey kazandırmaz."

KONU: "DİLİM, GİYDİRİR BANA KİLİM."

Açıklama Yapmak İçin İzlenecek Yol:

Açıklamanızın amacı; gereksiz konuşmaların, gevezeliklerin insanı daima güç duruma soktuğu olmalıdır. Çevrenizde, gevezelikleriyle size bıkkınlık veren insanlar üzerinde düşünün. Buna göre düşünce düzeninizi şöyle kurabilirsiniz:

1 - Olaylar karşısında gereksiz konuşmaların, heyecansal

tepkilere dayanan çıkışların zararları;

2 - Sırasında, sükutun altın değerinde olması;

3 - Sonuç.

ÖRNEK ÇALIŞMA:

"İnsanoğlunun çektiği dili belasıdır derler. Susmayı gerektiren yerlerde susmamak, olumlu olumsuz heyecan gösterileri yapmak, yerli yersiz müdahalelerde bulunmak birçok kayıplara sebep olur. "Söz gümüşse sükut altındır" derler. Her ne kadar insan altta kalmamak çabasında ise de, bazı durumlarda dilini tutabilmek, konuşmaktan çok daha değerli ve yerindedir. Bilhassa heyecan ve öfke anlarında zapt edilmesi gereken bir organdır dil. Küçük bir gevşeklik anı, onarılmaz hataların yapılmasına yol açar. Bir kere söylenilen söz geri alınmaz ve yaptığı hasar kolay kolay onarılamaz. İnsanın dilini tutabilmesi, bir bakıma iradesine hakim olabilmesi demektir. özel hayatımızda birtakım nedenler yüzünden haksızlıklara uğrayabilir, umulmadık durumlarla karşı karşıya kalabiliriz. Böyle durumlarda hemen paniğe kapılıp itibarımızı sarsmaktan, çevremizde olumsuz bir etki bırakmaktan sakınmalıyız. Gücümüzü heyecan tepkilerimizin ifadesi olan konuşmalara bağladığımız sürece hatalara ve yanlışlıklara uğramaktan, güç durumlara düşmekten kendimizi kurtaramayız.

Böyle, sonradan pişmanlık verecek güç durumlara düşmemek için, olaylara hakim olabilecek bir olgunluğa ve irade kuvvetine sahip bulunmak gerekir. Heyecanlarımızı, tatminsizliklerimizi dışa vurmamak her zaman bizim lehimize dir. Çevrede itibar ve saygı gören insanlar, az, öz ve yerinde konuşan kimselerdir."

KONU: "DEVEYİ YARDAN UÇURAN BİR TUTAM OTTUR."

Açıklama Yapmak İçin İzlenecek Yol:

Açıklamanızın amacı, kaprislerimizin ve küçük çıkarlarımızın bizi felakete sürükleyebileceği olmalıdır. Buna göre düşünce düzeninizi şöyle kurabilirsiniz:

- 1 - İnsan karakterinin zayıf yönleri;
- 2 - Birçok yıkımlara sebep olan kapris ve zaafılar;
- 3 - İradeli ve erdemli kimselerin kazancı;
- 4 - Sonuç.

ÖRNEK ÇALIŞMA:

"İnsanoğlu bütün gücüne, kudretine ve iradesine rağmen zaman zaman yersiz isteklere ve zaafılara düşmekten kendini alı-koyamayan bir varlıktır. Ruhumuzun derinliklerinde, doldurulamayan nice boşluklar, karanlık taraflar vardır. İnsan, bunların pençesine düşmeye görsün; bir anda yanlış eğilimlerinin ve zaafılarının kurbanı olur. Küçük çıkarlarını tatmin etmek isterken çok büyük kayıplara uğrar. Toplum içindeki saygınlığını ve seçkin yerini kaybediverir. Basit çıkarları ve kaprisleri uğruna hayatları mahvolmuş nice insanlar vardır.

Hayatımızın her anında hislerimizin ve kaprislerimizin esiri olmaktan kurtulmak için aklın bilinçli kılavuzluğu altında eğitimin, iradenin ve vicdanın kurtarıcı ışığına sığınmalı, basit çıkarlara kapılarak hem kendimize hem de topluma zararlı olmaktan sakınmalıyız.

Sağlam karakterli, güçlü kişiler, olgun davranmaktan vazgeçmeyen, zayıf anlarının esiri olmayan insanlardır."

KONU: "DEVLET, ADAMA AYAĞI İLE GELMEZ."

Ana fikir: Saadeti elde etmek için onu aramak ve elde etmek için çaba harcamak gerekir.

ÖRNEK ÇALIŞMA:

"Ne kötü bir huyumuz vardır; elimizi şakağıımıza dayayıp başımızı havaya kaldırarak mutlulukların hep gökten bir zembille inmesini bekleriz. Ağzımızda hep tekdüze ve alışıl gelmiş yakarışlar: "Ah bir piyango çıksa da zengin olsam!", "Ah, bir arabam olsa!", "Ah, bir evim olsa!", "Ne olur sanki, müdürlük görevini bana verseler!", veya "Nerde o sınavı kazanacak şans bende?" v.s. Tabii, zamanımız çaba harcamaktan çok hayal kurmak ve yakarışla geçtiğinden, özel yaşayışımızda pek az bir ilerleme kaydeder veya olduğumuz yerde duraklarız. Sonra, talihsizliklere ve kadere bir yüklenmedir başlar. Hani, da çalışmayan, gerekli mücadeleyi yapmayan kulu kayırmaz. İnsan, bir mevki, bir mutluluk hayal ediyorsa, oturmaktan veya olur olmaz, akılsızca bir mücadeleye girişmeden önce, planlı bir şekilde düşünmeli. Acaba kavuşmak istediği şey nasıl bir mücadeleyi gerektiriyor? Amaca ulaşmak için izlenecek yolu belirledikten sonra, ne kadar yorucu olursa olsun, hedefi bulmak ve erişmek mümkündür. "Azmin elinden bir şey kurtulmaz" sözü, bunu özlü bir şekilde ifade eder. Düşün, çalış, yıkılma, sonunda er geç isteğine ulaşırsın. Yeter ki, iste... Ama bütün gücünü harcama pahasına da olsa istemesini ve azmetmesini bil."

KONU: "DİLSİZ DE OLSA KAMİL BELLİ OLUR."

Açıklama Yapmak İçin İzlenecek Yol:

Açıklamamızın amacı, olgun insanların dış görünüşlerinden belli olduğunu yansıtabilmektir.

Düşünce düzenini şöyle kurabilirsiniz:

1 - Kamil insanların kişilik ve özellikleri;

2 - Kamil insanların çevredeki etkileri;

3 - Sonuç.

ÖRNEK ÇALIŞMA:

"Kültürlü, iyi eğitilmiş, olgun ve faziletli insanların kendilerine özgü bir havaları vardır. Görünüşlerinde sanki yaşadıkları yılların ve tecrübelerinin izlerini taşırlar. Akıllı, onurlu, saygıdeğer, ciddi ve anlayışlı davranışlarıyla toplumdaki yerlerini sessiz sedasız buluverirler. Varlıklarında, ruhen eğitilmiş olmanın davranışlara, bakışlara kazandırdığı bir incelik ve başkalık vardır. Böyle insanları nerede olsa ayırabilmek mümkündür. Gereksiz ve kaba davranışlardan, asabilikten, dengesizlikten, heyecanlardan uzaktırlar. Ruhi asaletleri onlara ağırbaşlı bir görünüm kazandırır. Konuşmaları ve davranışlarıyla kişiliklerini kabul ettirirler.

Demek oluyor ki, kamil insan olma yolunda gösterdiğimiz çabalar, sonunda bizi üstün kişilikli, saygıdeğer bir varlık haline getirir. Bu da en büyük kazançtır."

KONU: "DOSTUN ATTIĞI TAŞ, BAŞ YARMAZ."

Açıklama Yapmak İçin İzlenecek Yol:

Açıklamamızın amacı; dostlarımızın, bizim iyiliğimizi isteyen ve bunun için çalışan yakınlarımız olduklarıdır. Buna göre düşünce düzenini şöyle kurabilirsiniz:

1 - Dostluğun anlamı ve insan hayatındaki önemi;

2 - Dostlarımızın bizim iyiliğimiz yolunda gösterdikleri çabalar;

3 - Dostlarımıza karşı inancımız;

4 - Sonuç.

ÖRNEK ÇALIŞMA:

"Dost, kötü günlerimizde teselli ve şefkatine sığındığımız, mutluluklarımızı paylaştığımız, ruhumuzun bütün sırlarını rahatlıkla açıklayabildiğimiz insandır. O, en fazla ihtiyaç duyduğumuz vazgeçilmez, kutsal bir varlıktır. Başımız darda kaldığı zaman koştığımız ilk yer onun kapısıdır. O, bizi tamamlayan parçamız, devamımız demektir; onu kendimizden ayıramayız. Dostumuz bizi en az kendimiz kadar kayırır. Vefakar ve fedakardır.

Gönlümüzde ve düşüncelerimizde büyük bir yer kaplayan dostumuz, daima bizim iyiliğimizi ister. Başarılarımızı alkışlar, kötü bir davranışta bulunduğumuz zaman bizi uyarır, doğru olanı gösterir. İyiliklerimizi över, kusurlarımızı gidermeye çalışır. Ona olan inancımız sonsuzdur. Bu yüzden yüzümüze vurduğu gerçekler ne kadar acı olsa, bizi incitmez. Hatalarımızı onarmaya, yanlışlarımızı düzeltmeye yöneltir. Onun ılık tutan, teselli eden varlığı; bizi mükemmelliğe erdirmek için tenkit eden kılavuzluğu sayesinde kötülükleri yenmeye çalışırız. Ona karşı duyduğumuz saygı, derin ve samimi inanç bizi moral çöküntüsünden kurtarır. Dolayısıyla, onun gösterdiği yol bizi başarısızlığa değil, başarıya, mutsuzluğa değil, mutluluğa götürür.

İyi niyeti, sevgiyi ve inancı hissetmek bizi güçlü kılar. Temenni edelim ki, bunun kaynağı olan dostlarımız eksik olmasın:"

KONU: "DUVARI NEM, İNSANI GAM YIKAR."

Açıklama Yapmak İçin İzlenecek Yol:

Açıklamamızın amacı; gereksiz üzüntülerin, tasaların insanı bir gün mahvedeceğini yansıtmak olmalıdır. Düşünce düzenini şöyle kurabilirsiniz:

- 1 - Duvar ve nem, zarar ilişkisi yönünden incelenir;
- 2 - Gamın ne olduğu açıklanır;
- 3 - İnsan ve gam, zarar ilişkisi yönünden incelenir.
- 4 - Mutlu olmak için umutlu olmanın gerekliliği üzerinde durulur.
- 5 - Fikir ve görüşler derlenerek sonuca varılır.

ÖRNEK ÇALIŞMA:

Kolay kolay yıkılmaz etkisi bırakan kalın, güçlü duvarlar vardır; devamlı rutubet ve nem sinsi sinsi içine işledi mi artık o duvar yıkılmaya ve çökmeye mahkumdur. Gam denilen gereksiz tasa ve üzüntüyü de, sinsi sinsi insan vücudunu mahvetme niteliğiyle neme benzetebiliriz.

Gerçekten, karamsarlıkların tümü demek olan gam, insan ruhuna bir kere yerleşti mi, yavaş yavaş kök salmaya ve bedeni hakimiyeti altına almaya başlar. Devamlı üzüntü ve ruhi mutsuzluk insan sağlığını mahveder; onarılmaz moral çöküntüleri yaratır. Böyle bir ruh, birçok bedensel hastalığın temelini oluşturur. Bu durumda insan yaşama gücünü kaybeder, hayattan yavaş yavaş uzaklaşır. Ve sonunda, sinsi sinsi, içten içten yıpranan, çürüyen bir vücut halinde hayatini kaybeder.

Bu dünyada her şey geçicidir. Bütün karamsarlıklar yersizdir. Kara günlerin ve sıkıntıların sonu aydınlıktır. Olaylar karşısında hiçbir zaman ümitsizliğe, karamsarlığa, bunalıma düşmemeli;

ruhumuzu bir karamsarlık ve üzüntü çölü haline getirmemeliyiz. Ümidini kaybetmeyen insanlar mutluluğa hak kazanırlar."

KONU: "DÜŞMAN KARINCA OLSA, KENDİNİ MERDANE TUT.

Ana fikir: Düşman ne kadar zayıf olursa olsun küçümsememelidir.

ÖRNEK ÇALIŞMA:

"Ne kadar güçlü ve mükemmel bir insan olursak olalım, tedbiri hiçbir zaman elden bırakmamak gerekir. Çünkü, yakınımızda veya uzağımızda bizi çekemeyenler, kuyumuzu kazmak isteyenler olacaktır. İyilerin ardında uğursuz bir gölge gibi sinsi kötülerin var oluşu, dünyanın olağan hallerinden ve insanlığın kaderindendir. Çabalarımız, ideallerimiz ve düşüncelerimizle bunu değiştiremeyiz.

Hayatta başarılı insan olabilmek için her tür şanssızlığı, aksiliği hesaplamalı, her şeyi akıllıca terazimizde ölçüp tartmalı, çevreye karşı daima uyanık durmalıyız. Ne kadar iyi olursa olsun hiç kimse, "benim düşmanım yoktur" diye övünemez. Sinsi emellerin, kara niyetlerin barınağı çok zaman kesinlikle saptanamaz. Ayrıca, kendi seviye ve kuvvetimizin aşağısında olan düşmanlarımızı küçümsememek gerekir. Düşmanın ve iftiranın büyüğü küçüğü olmaz; insanı olmadık yerlerde, olmadık zamanlarda güç durumda bırakabilir. O halde, başarı ve mutluluk yolunda sağlam ve azimli adımlarla ilerlerken, gözlerimizi ideallerin ışığı kamaştırmamalı; ilerlediğimiz yola ve yoldakilere dikkat etmek, başkalarının bizi ezmelerine hiçbir şekilde fırsat vermemek başlıca prensibimiz olmalıdır. Kuşkulandığımız ufak bir hareket, söz veya kişi karşısında düşünmeli, tedbirli olmanın yollarını aramalıyız."

Dil, bir milletin özüdür. Başlangıçtan bugüne kadar olduğu gibi, bugünden sonsuz geleceğe doğru da her milli topluluğun en mühim ve değişmez bir temeli olarak devam edecektir. Bir dile sahip bulun-mayan bir millet yoktur. Eğer bir millet, şu veya bu sebeple kendi dilini kaybetmişse, o millet, topluluk olarak ortadan kalkmıştır. İnsanlık tarihinde, dilini kaybettiği halde ortada duran bir millet yoktur. Fakat milletler ortadan kalkmış olduğu halde, henüz ortada duran birçok eski dil vardır.

Dil, bir milletin tarihidir. Dil, bir milli topluluğun içinde ve onunla birlikte gelişmiş olduğu için" kendiliğinden, o milletin binlerce yıllık tarihi seyrini muhafaza eder. Bir milletin, tarihin muhtelif devirlerinde benimsemiş olduğu görüş, duygu, ve fikirleri muhafaza eden canlı abide, o milletin dilidir. Herhangi bir sanat eserinin veya herhangi bir sanatkarın, şu veya bu millete mensup bulunduğu hakkında' tereddüt ve şüphe edilebilir. Fakat Türk dilinde yazılmış bir eser, hiç şüphesiz, Türk milletin eseridir. Türkçe ifade edilmiş en ufak bir tabir dahi, Türk milletin kıymetli bir malıdır. Dil, kendi içinde, bir milletin bütün geçmişini sakladığı gibi, onu sonsuzluğa götürecek en büyük kudreti de, kendinde taşıyan tek varlıktır.

KARARAN DÜNYAMI YEŞERT

Bir zamanlar; kuşların cıvıltılarıyla şenlenen, insanların piknik yapmak için doluştuğu, çocukların koşuşturup oyunlar oynadığı, rengârenk çiçekler topladığı, yemyeşil, güzel mi güzel bir ormandım. Yeşilin her tonu, ağacın her çeşidi vardı bende. Ağaçların yapraklarına güneş ışığı vurduğunda insanların gözleri kamaşırdı.

Umutlarım vardı benim; okulda, kalem, defter, kitap olacaktım çocuklara; geleceğe yol çizen bilgilerle donanmaları için. Mutlu evlerde mobilya olacaktım, çerçeve olacaktım pencerelerine.

Sonsuza dek yuva olacaktı kovuklarım hayvanlara. Gelinlik kızlara sandık, bebelere beşik olacaktım. Daha neler vardı insanlara sunacağım...

Ahhh bu istediklerimi yapmama engel olan bu lanet olay! O cehennem yangını! Yanıyordum, ciğerlerim kavrulmuştu. İnsanlara verecek oksijenim kalmamıştı. Eriyordum çabucak. Umutlarım da benimle beraber yok oluyordu. Yanmamla beraber kıyamet koptu sandım bu dünyada. Sanki hiç bir şey kalmamıştı geride. Yaşam sona mı ermişti ne. Çocukları düşündüm bir an, ne yaparlar bensiz... Hele hayvanlar, yuva olamayıp sözümü yerine getiremeyecektim. Yandıkça kahroluyordum. O yemyeşil ağaç ve çimenlerin yerinde yeller esiyordu. Dallar kül olmuştu, verimli toprakların yeri çöl olacaktı. Her şeye ucu ateşli o sigara denilen şey neden olmuştu. Atıvermişti düşüncesiz bir el bana doğru. Şimdi kapkara, küller içinde, kimsenin uğramadığı ıssız bir çöl gibiyim.

Bir zamanlar insanların umudu olan ben, şimdi insanlardan umut bekliyorum. Özellikle de çocuklardan.

Ne zaman fidan dikip benim bu kararan dünyamı yeşerteceksiniz!

KONU: "NE EKERSEN ONU BİÇERSİN."

Açıklama Yapmak İçin İzlenecek Yol:

Açıklamamız, karşılaştığımız iyiliklerin veya kötülüklerin kendi niyet ve hareketlerimizin birer sonucu olduğunu yansıtmalıdır. Bu nedenle, düşünce düzenini şöyle kurabilirsiniz:

1 - İnsanın yaptığı iyi ve kötü davranışlar;

2 - İyiliğin iyilik, kötülüğün kötülükle karşılaşacağını bilerek

amaçlarımızı kontrol etme zorunluluğu;

3- örnekler;

4 - Fikir ve görüşlerin derlenmesi,

5 - Sonuç.

ÖRNEK ÇALIŞMA:

"Bu dünyada herkes yaptığığın karşılığını bulur. Kötüler er geç cezalarını çekerler. İyiler ise, türlü şekil ve yollarla mükafat görürler. İyi niyetle attığımız her adım, yaptığımız her iş, er geç yüzümüzü güldürecektir.

Birçokları, karşılaştıkları zorluklardan, kötü ve sıkıntılı durumlardan yakınırlar. Oysa tüm kötülüklerin ve acı gerçeklerin ilk tohumu insan ruhuna atılır. Yalnız kendini düşünmenin ve bencilliğinin ihtirasına kapılan insanoğlu, dünyayı kendi arzularını fazlasıyla doyurabileceği bir ganimet alanı sanır. Vicdan, irade ve eğitim, o büyük güçlerini göstermediği sürece kötülükler kara bir bulut gibi sarar dünyamızı.

Bazen işlerimizin gönlümüzce olmadığına, çabalarımızın meyvelerini alamadığımıza üzülrüz. Bunların gerçek nedenleri üzerinde duracağımıza koyu bir karamsarlığa kapılırız. Hayatta atılan ilk adımlar, sonuçları bakımından çok önemlidir. Bu nedenle hayatta, her türlü alanda ilk adımları atarken çok dikkatli olmalıyız. Yersiz düşüncelerle, yanlış davranışlarla çevremize, dolayısıyla da kendimize zarar vermekten kaçınılmalıdır. Başkalarının bize karşı iyi niyetli olmalarını istiyorsak önce kendimiz iyi olmalıyız. önemli olan da budur.

اسم المادة الدراسية: الانشاء
اسم التدريسي : م.م. محمد حسين احمد
العام الدراسي 2024-2025

جامعة الموصل
كلية الآداب
قسم : قسم اللغة التركية

Her birey kendi içindeki kötülük tohumlarını yok etmeyi başardığı takdirde, bu dünyada kötülük denen şey de ortadan kalkacaktır."